

Republica Moldova

CURTEA DE CONTURI

HOTĂRÂRE Nr. HCC32/2007
din 25.05.2007

privind raportul asupra gestionării patrimoniului de stat de către Î.S. „Moldaeroservice” și Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” pe perioada anilor 2005-2006

Publicat : 10.08.2007 în MONITORUL OFICIAL Nr. 117-126 art. 25 Data intrării în vigoare

Curtea de Conturi, în prezența șefului Direcției economico-financiare a Ministerului Apărării al Republicii Moldova dl V. Bucatari, vicedirectorului general al Administrației de Stat a Aviației Civile dl E.Dvornic, directorului Î.S. "Moldaeroservice" dl V.Povonschi, administratorului Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" dl S.Ciobanu, contabilului-șef al Î.S. "Moldaeroservice" dna A.Tașciuc și șefului serviciului juridic al Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" dl B.Muntean, călăuzindu-se de art.27 alin.(4) din Legea nr.312-XIII din 08.12.1994 "Privind Curtea de Conturi"[\[1\]](#) (cu modificările și completările ulterioare), a examinat raportul asupra rezultatelor controlului gestionării patrimoniului de stat de către Î.S. "Moldaeroservice" și Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" pe perioada anilor 2005-2006, efectuat conform Programului activității de control (audit) a Curții de Conturi pentru anul 2007.

Controlului au fost supuse:

- Î.S. "Moldaeroservice" (cod fiscal 1003602004156; certificat de înregistrare MD 0017279 din 04.02.2005), fondată în baza Ordinului Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova (în continuare - ASAC) nr.125 din 14.12.1995, cu capitalul social de stat de 24,8 mil.lei (în conformitate cu datele din extrasul din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor nr.841 din 18.07.2005). În perioada supusă controlului, responsabili de activitatea economico financiară a întreprinderii au fost: directorul Î.S. "Moldaeroservice" dl V.Povonschi și contabilul-șef dna A.Tașciuc.

- Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" (cod fiscal 1004607000530), creată în baza Hotărârii Guvernului nr.444 din 11 .04.2002 "Privind reorganizarea aerodromului militar Mărculești în aeroport de dispunere comună a aviației militare și civile"[\[2\]](#) și Ordinului ministrului apărării al Republicii Moldova nr.18 din 29.01 .2004 "Cu privire la fondarea întreprinderii de Stat "Aeroportul Internațional Mărculești", cu capitalul social de stat de 12,0 mil.lei (conform rapoartelor financiare ale întreprinderii). În perioada supusă controlului, responsabili de activitatea economico-financiară a întreprinderii au fost: administratorul dl S.Ciobanu, iar în calitate de contabili șefi dnii V.Ilașciuc și A.Patrașcu.

Scopul controlului a fost verificarea legalității gestionării patrimoniului de stat la Î.S. "Moldaeroservice" și Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" (asigurarea integrității patrimoniului de stat; legalitatea înregistrării, înstrăinării și transmiterii în arendă a patrimoniului de stat; respectarea condițiilor contractuale; legalitatea achiziționării și realizării materialelor și serviciilor), precum și analiza activității economico-financiare a întreprinderilor.

În cadrul controlului efectuat la fața locului, probele au fost acumulate prin analiza rapoartelor financiare, verificarea selectivă a documentelor primare și registrelor contabile, examinarea contractelor încheiate, verificarea ordinelor, proceselor-verbale ale organelor de conducere, actelor altor organe de control, studierea explicațiilor persoanelor cu funcții de răspundere ale entităților controlate.

Examinând rezultatele controlului, audiind raportul prezentat și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente în ședință, Curtea de Conturi

a constatat:

I. Constatări generale

a) Î.S. "Moldaeroservice":

Conform rapoartelor financiare ale Î.S. "Moldaeroservice" pe anii 2005-2006 (9 luni), la 01.01.2006 și 01.10.2007, activele întreprinderii au constituit 32,1 mil. lei și, respectiv, 35,0 mil. lei, majorându-se cu 2,9 mil. lei din contul creșterii activelor curente. Componentele de bază

ale activelor au fost mijloacele fixe în quantum de 92,5% și, respectiv, 84,5%, precum și creanțele pe termen scurt cu cota de 4,0% și, respectiv, 7,7 %.

Rezultatele financiare ale Î.S. "Moldaeroservice", înregistrate la 01.01.2005, 01.01.2006 și 01.10.2006, se prezintă astfel:

Indicatorii	(mii lei)		
	La 01.01.2005	La 01.01.2006	La 01.10.2006
Venituri din vânzări	2627,4	6644,0	6831,5
Profitul din activitatea operațională	243,7	585,3	2388,6
Rezultatul din activitatea de investiții (+ profit; - pierdere)	-86,4	-126,4	+394,3
Rezultatul din activitatea financiară (+ profit; - pierdere)	+5,0	-7,9	+39,1
Profit net	74,4	421,1	2822,0

Sursă: Rapoartele financiare ale întreprinderii pe ani 2005-2006 (9 luni)

De menționat că în perioada anilor 2005-2006 (9 luni), în urma exploatării aeroportului Leadoveni, care corespunde condițiilor Organizației Internaționale a Aviației Civile (ICAO), Î.S. "Moldaeroservice" a realizat venituri în sumă de 22,0 mii lei și, respectiv, de 99,0 mii lei, deservindu-se doar unele curse "cearter". Totodată, cheltuielile pentru deservirea acestui

aeroport au constituit în anul 2005- 116,4 mii lei, iar în anul 2006 (9 luni) - 365,5 mii lei.

Utilizînd în scopul estimării potențialului economico financiar al Î.S. "Moldaeroservice" Sistemul indicatorilor rezultativi de bază pentru analiza expresă și estimarea potențialului economico-financiar al întreprinderii, recomandat de către Academia de Studii Economice a Republicii Moldova, s-a constatat că în perioada supusă controlului indicatorii rezultativi de bază ce caracterizează potențialul economico-financiar al întreprinderii au avut o tendință de creștere, majoritatea fiind la un nivel mai mare decît limitele minime prevăzute în Sistem. Concomitent, unii indicatori, cum sînt: rentabilitatea activelor, rentabilitatea economică și rentabilitatea financiară au fost mai mici decît nivelul recomandat. Astfel, în anul 2005, rentabilitatea activelor a constituit 1,4%, iar în anul 2006 (9 luni) - 8%, pe cînd aceasta urma să constituie minimum 10%. Pentru asigurarea unei activități de producție normale și prospere, rentabilitatea economică nu trebuie să fie mai mică de 20%, iar rentabilitatea financiară- de 15%, însă acești indicatori, în anul 2005, au fost la nivel de 1 ,4% și, respectiv, 1 ,3%, iar în anul 2006 (9 luni) - la nivel de cîte 8%.

Cele menționate denotă că activele angajate în activitatea întreprinderii (indiferent de sursele lor de proveniență), mijloacele materiale și financiare ale întreprinderii, precum și capitalul propriu sînt utilizate la un nivel scăzut.

b) Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești":

Potrivit rapoartelor financiare ale Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" pe anii 2005-2006, la 01.01.2006 și 01.01.2007, activele întreprinderii au constituit 39,3 mil.lei și, respectiv, 43,6 mil.lei, majorîndu-se cu 4,3 mil.lei din contul creșterii activelor pe termen lung și curente. Componentele de bază ale activelor au fost mijloacele fixe în cuantum de 85,0% și, respectiv, 80,0%, precum și creanțele pe termen scurt cu cota de 7 9% și, respectiv, 11,9 %.

Rezultatele financiare ale Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești", înregistrate la 01.01.2005, 01 .01 .2006 și 01.01.2007, au fost următoarele:

Indicatorii	(mii lei)		
	La 01.01.2005	La 01.01.2006	La 01.01.2006
Venituri din vînzări	4609,2	16523,0	16774,7
Rezultatul din activitatea operațională(+ profit; - pierdere)	-814,9	+1131,2	-65,5
Rezultatul din activitatea de investiții (+ profit; - pierdere)	-	+324,5	-4,1
Rezultatul din activitatea financiară (+ profit; - pierdere)	-168,6	+1487,1	+2339,7
Profit net (pierdere netă)	(1165,6)	2164,8	2687,8

Sursă: Rapoartele financiare ale întreprinderii pe ani 2005-2006

Cu toate că atît în anul 2005, cît și în anul 2006 activitatea economico-financiară a Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" s-a soldat cu profit, un șir de indicatori de bază ce

caracterizează rezultatele financiare și rentabilitatea sînt la un nivel cu mult mai mic decît limitele minime recomandate. Astfel rentabilitatea vînzărilor în anul 2005 a constituit 11,1 %, iar în anul 2006 - 17,3%, pe cînd mărimea acestui indice, conform Sistemului indicatorilor rezultativi de bază recomandat pentru analiza expresă și estimarea potențialului economico-financiar al întreprinderii, trebuie să fie nu mai mică de 20,0%. Rentabilitatea activelor nu trebuie să fie mai mică de 10,0%, pe cînd în anul 2005 aceasta a constituit 7,5%, iar în anul 2006 - 5,2%, avînd o tendință de scădere. Sub nivelul normativului minim a fost și rentabilitatea economică (normativul minim - 20,0%; în anul 2005 a constituit - 8,1 %, iar în anul 2006 - 6,6%), rentabilitatea financiară (normativul minim- 15,0%; în anul 2005 a constituit 6,7%, în anul 2006- 8,0%), rata lichidității absolute (mărimea unitară între 0,20 - 0,25; în anul 2005 a constituit 0,04, în anul 2006- 0,01), rata lichidității intermediare (mărimea unitară între 0,7- 1 ,0; în anul 2005 a constituit 1 ,4, micșorîndu-se în anul 2006 pînă la 0,66), rata lichidității totale sau de acoperire a bilanțului contabil (mărimea unitară între 2,0 - 2 5 în anul 2005 a constituit 1 ,9, iar în anul 2006 - 1 ,2), rata recuperării activelor (mărimea supraunitară; în anul 2005 și în anul 2006 a constituit 0,4).

Cele constatate denotă că capacitatea Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" de a obține profit din activitatea de desfacere este sub nivelul minim admisibil. Activele angajate în activitatea întreprinderii (indiferent de sursele lor de proveniență) sînt utilizate la un nivel scăzut. Sînt folosite la un nivel scăzut și mijloacele materiale și financiare ale întreprinderii, capitalul propriu. Nu sînt la nivelul recomandat capacitatea de onorare a obligațiilor curente, de achitare a datoriilor pe termen scurt (fără a fi obligată să vîndă stocurile de mărfuri și materiale), posibilitatea de a transforma într-un termen scurt activele curente în lichidități necesare pentru a satisface obligațiile de plată exigibile, gradul de rotație a tuturor activelor de care dispune întreprinderea.

II. Gestionarea patrimoniului de stat

Nerespectarea reglementărilor legale ce țin de domeniul patrimoniului de stat de către conducerea Î.S. "Moldaeroservice" și a Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" a condiționat gestionarea ineficientă a patrimoniului de stat, ce se exprimă prin:

- încălcarea modului de înregistrare, înstrăinare și transmitere în arendă a patrimoniului statului, precum și prin diminuarea plăților pentru arendă;
- nerespectarea termenelor de export temporar al bunurilor materiale - proprietate a statului, precum și a modului de returnare a proprietății statului în republică;
- utilizarea ineficientă a mijloacelor fixe și neasigurarea evidenței conforme a acestora;
- încălcarea prevederilor legale referitor la repatrierea mijloacelor financiare;
- nerespectarea legislației privind modul de fuziune cu alte întreprinderi.

1. În anul 2005, Î.S. "Moldaeroservice", din cele 40 de aeronave (proprietate a statului aflată în gestiunea întreprinderii), înregistrate în Registrul aerian al Republicii Moldova, a utilizat pentru prestarea serviciilor 14 aeronave (7- pe teritoriul republicii și 7- peste hotare), sau la nivel de 35%, iar în anul 2006 - 13 aeronave (5 - pe teritoriul republicii și 8- peste hotare),

sau la nivel de 32,5%.

Pe parcursul anilor 2005-2006, Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești", din 8 aeronave - proprietate a statului aflată în gestiunea întreprinderii, a utilizat în baza a 6 contracte de arendă, încheiate cu 4 firme comerciale - nerezidenți ai Republicii Moldova, 5 aeronave, sau a asigurat exploatarea aeronavelor din gestiune la nivel de 62,5%.

2. Conform condițiilor contractelor de arendă, încheiate de Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" în anii 2005-2006, plata pentru o oră de zbor a constituit: pentru elicoptere - de la 450 dolari SUA pînă la 600 dolari SUA, sau plata garantată pentru o lună - de la 22,5 mii dolari SUA pînă la 30 ,0 mii dolari SUA; pentru avioane - de la 200 dolari SUA pînă la 500 dolari SUA, sau plata garantată pentru o lună - de la 12,0 mii dolari SUA pînă la 32,5 mii dolari SUA, întreprinderea încasînd plăți pentru servicii în sumă totală de 1678,2 mii dolari SUA. Totodată, reieșind din explicațiile conducerii întreprinderii, tarifele pentru serviciile aeriene contractate au fost stabilite ținînd cont de condițiile cererii și ofertei pe piața mondială, însă controlului n-au fost prezentate calcule privind argumentarea tarifelor sau alte documente confirmative.

Î.S. "Moldaeroservice", potrivit contractelor încheiate cu beneficiarii străini, a transmis în arendă aeronave, întreprinderea asumîndu-și responsabilitatea pentru deservirea lor din cont propriu (prelungirea termenelor de exploatare a aeronavelor, motoarelor și altor agregate; asigurarea cu piese de schimb și transportarea acestora la locul aflării aeronavelor), acțiuni care conform prevederilor legale nu corespund relațiilor de arendă.

Atît Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești", cît și Î.S. "Moldaeroservice" n-au dispus de calcule privind cheltuielile prognozate la transmiterea aeronavelor în arendă, cu includerea rentabilității, a cheltuielilor reale și veniturilor obținute, ca rezultat nefiind posibilă analiza eficienței contractelor de arendă a aeronavelor.

3. Din anul 1999 pînă în prezent, Î.S. "Moldaeroservice" n-a asigurat returnarea pe teritoriul țării a proprietății de stat (3 elicoptere și 11 motoare aeriene), cu valoarea de intrare (inițială) în sumă de 1175,3 mii lei, care conform contractului nr.99 din 26.07.1999 au fost exportate temporar în Egipt. Totodată, conducerea întreprinderii n-a respectat și termenele de export temporar, stabilite de organul vamal, care au expirat la 30.06.2005, prin ce s-au încălcat prevederile art.41 din Codul vamal, adoptat prin Legea nr.1149-XIV din 20.07.2000[3] (cu modificările ulterioare). Cu toate că firma din Egipt, care a exploatat elicopterele, nu și-a onorat pe deplin obligațiile contractuale, conducerea întreprinderii, contrar prevederilor art.3 alin.(3) din Legea nr.1466-XIII din 29.01.1998 "Cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe"[4] (cu modificările și completările ulterioare; în continuare - Legea nr.1466-XIII)", n-a întreprins măsurile de rigoare în vederea repatrierii mijloacelor bănești în sumă de 32,3 mii dolari SUA (449,8 mii lei).

Analogic, Î.S. "Moldaeroservice" n-a repatriat în termenele legale mijloace bănești în sumă de 142,2 mii lei, în urma serviciilor aeriene prestate unei firme comerciale din România.

4. Cu toate că au fost întreprinse unele acțiuni în vederea stabilirii situației reale referitor la proprietatea statului aflată peste hotarele țării, pînă în prezent atît ASAC, cît și conducerea Î.S. "Moldaeroservice" n-au soluționat chestiunea privind 38 de motoare pentru aeronave,

înregistrate la balanța întreprinderii cu valoarea de intrare (inițială) în sumă de 961,4 mii lei, care au fost expediate pentru reparație la uzinele de reparație din Polonia, Ucraina și Kazahstan în perioada anilor 1985-1992.

5. În baza deciziei consiliului administrativ al Î.S. "Moldaeroservice" și cu acordul Administrației de Stat a Aviației Civile, întreprinderea a realizat firmei S.R.L. "Agriniada Grup" o parte din clădirea amplasată pe str. Ștefan cel Mare 6/2, mun. Bălți, cu suprafața de 472,3 m², cu toate că de la transmiterea în arendă a acestui imobil, în perioada anului 2004 - trimestrul I al anului 2005, întreprinderea a realizat venituri de 186,1 mii lei și, respectiv, 50,5 mii lei. Comercializarea clădirii s-a efectuat prin negocieri directe la prețul de 383,0 mii lei, fiind estimată de către filiala Bălți a Camerei de Comerț și Industrie la valoarea de piață în sumă de 238,2 mii lei. Totodată, conform estimărilor ulterioare efectuate de Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică, valoarea imobilului înstrăinat constituie 922,4 mii lei, iar potrivit datelor expertizei efectuate în anul 2006 de Agenția de Imobil și Consulting "Naxin" S.R.L. - 984,0 mii lei, sau cu 603,2 mii lei și, respectiv, 664,8 mii lei mai mult decât prețul de realizare.

6. Contrar prevederilor art.3 alin.(4) din Legea nr.146-XIII din 16.06.1994 "Cu privire la întreprinderea de stat" [5] (cu modificările și completările ulterioare), în lipsa autorizației ASAC, în anul 2006, Î.S. "Moldaeroservice" a transmis în arendă firmei S.R.L. "Olvaria-Plus" (c/f 1004602010293) încăperi cu suprafața totală de 86,8 m² (contractul nr.5/06 din 01.06.2006).

În perioada supusă controlului, ca rezultat al diminuării plăților pentru arendă, întreprinderea a ratat venituri de la transmiterea în arenda a patrimoniului către 4 agenți economici în sumă totală de 10,9 mii lei.

7. La întreprinderile supuse controlului nu corespunde cerințelor evidența patrimoniului de stat. Astfel, pînă în prezent la balanța Î.S. "Moldaeroservice" este înregistrată pista de decolare și aterizare a fostului aeroport Soroca cu valoarea de intrare (inițială) în mărime de 97,5 mii lei, cu toate că, conform pct.1 alin.1) din Hotărîrea Guvernului nr.3 din 04.01.1991 "Cu privire la repartizarea și folosirea pămîntului" [6] (cu modificările ulterioare), suprafețele de teren ale fostului aeroport au fost repartizate fostului colhoz "Avangard" (comuna Cosăuți), pentru utilizare în scopuri agricole. Casarea bunurilor fostului aeroport Soroca, inclusiv a pistei de decolare și aterizare, a fost autorizată de către ASAC (scrisoarea nr.1287 din 25.08.2000) și Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (scrisoarea nr.08-05-5606 din 26.12.2000), cu excepția unui depozit cu valoarea de intrare (inițială) în sumă de 3,2 mii lei, care urma a fi transmis Serviciului "Hidrometeo". Cu toate acestea, casarea pistei și transmiterea depozitului nu s-au executat.

Din lipsa controlului corespunzător din partea Ministerului Apărării asupra modului de lichidare a întreprinderii de Stat "CCM Vichi" prin fuzionare cu Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" și în urma neprezentării bilanțurilor contabile și dărilor de seamă pe anul 2003 și trimestrul I al anului 2004, precum și a bilanțului de lichidare a Î.S. "CCM Vichi", procedura de fuzionare a întreprinderilor menționate n-a fost finalizată pînă la momentul controlului.

8. Administrația Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" n-a respectat întocmai reglementările legale ce țin de domeniul înregistrării patrimoniului de stat. Astfel, deși

prevederile art.5 alin.(1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25.02.1998[7] (cu modificările și completările ulterioare) stabilesc obligativitatea înregistrării bunurilor imobile, n-a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra imobilelor întreprinderii și dreptul asupra suprafeței de teren de 280 ha.

9. Conform contractului general nr.AST -030305/S-01 din 03.03.2005 privind activitatea în comun, încheiat între firma greacă S.A. "Asterias Comercial" și Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești", unul din genurile de activitate comună este crearea bazei de exploatare și reparație, modernizarea și dotarea aeroportului Mărculești. Însă contractul menționat n-a fost aprobat de conducerea Ministerului Apărării, prin ce nu s-au respectat prevederile pct.2.2.6 (cap. XVII) din Regulamentul "Privind serviciul financiar al subdiviziunilor militare ale Armatei Naționale și instituțiilor Ministerului Apărării", aprobat prin. Ordinul ministrului apărării nr.282 din 08.10.2004.

III. Gestionarea aeronavelor și altor bunuri

arendate

1. În perioada supusă controlului, Î.S. "Moldaeroservice" și Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" au arendat aeronave de la diferite companii străine și rezidenți ai Republicii Moldova, care ulterior au fost utilizate în condiții ce nu corespund relațiilor de arendă prevăzute de legislație.

Conform contractelor de arendă încheiate de către Î.S. "Moldaeroservice", în perioada anilor 2005-2006 (9 luni), cu companii străine înregistrate în Singapore, Ucraina, Marea Britanie, Turcia și un rezident al Republicii Moldova, în baza cărora au fost arendate 7 aeronave, toate cheltuielile ce țin de întreținerea aeronavelor transmise în arendă (procurarea lubrifianților, retribuirea muncii, cheltuieli de deplasare, expertiză, asigurarea securității aeriene, prelungirea termenelor de exploatare, eurocontrolul etc.) și le-a asumat nu arendașul (Î.S. "Moldaeroservice"), dar reprezentanții companiilor străine care au dat în arendă aeronavele, pe când potrivit prevederilor art.2 din Legea nr.861-XII din 14.01.1992 "Cu privire la arendă" [8] (cu modificările ulterioare; abrogată la 20.04.2007 prin Legea nr.83-XVI din 29.03.2007), arenda este specificată ca relații în care arendașul, pe bază de contract, posedă și folosește contra plată bunuri ce aparțin persoanei care dă în arendă.

Analogic, în perioada anilor 2005-2006, Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești", în baza a 10 contracte de arendă încheiate cu 5 companii străine și naționale, înregistrate în Grecia, Luxemburg, Estonia, SUA și Republica Moldova, a arendat 12 aeronave, companiile străine suportând cheltuieli prin intermediul întreprinderii (pentru procurarea lubrifianților, retribuirea muncii, cheltuieli de deplasare, expertiză, asigurarea securității aeriene, prelungirea termenelor de exploatare, eurocontrolul etc.) în sumă totală de 3213,0 mii lei.

Ca urmare a încheierii contractelor de arendă a aeronavelor în modul indicat a fost posibilă înregistrarea aeronavelor care aparțin companiilor străine în Registrul aerian al Republicii Moldova, precum și primirea pentru acestea a însemnelor de naționalitate și de înmatriculare conform art.7 alin.(3) din Legea aviației civile nr.1237-XIII din 09.07.1997[9] (cu modificările ulterioare).

Cele menționate au permis companiilor străine să utilizeze aeronavele la discreția proprie,

totodată, asigurându-se deservirea tehnică, reparația, precum și condițiile de realizare a lor.

2. Ca rezultat al lipsei controlului corespunzător din partea conducerii Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești", au fost admise cheltuieli ineficiente în sumă de 132,4 mii lei, pentru întreținerea bazinului acvatic arendat.

IV. Situația decontărilor, evidența contabilă și alte

constatări ale controlului

Încălcările de către conducerea Î.S. "Moldaeroservice" și a Î.S. "Aeroportul Internațional

Mărculești" a prevederilor Legii contabilității nr.426-XIII din 04.04.1 995^[10] (cu modificările și completările ulterioare; în continuare - Legea nr .426-XIII) au condiționat:

- majorarea creanțelor și datoriilor, creanțe cu termenul de prescripție expirat, mărimi neîntemeiate ale creanțelor, neînregistrarea în evidență a unor creanțe;

- ținerea neregulamentară a evidenței contabile, ceea ce a generat devieri între datele evidenței sintetice și analitice, neclarități la calcularea uzurii mijloacelor fixe, neînregistrarea tuturor bunurilor în evidența contabilă etc.

1. Conform datelor evidenței contabile, la 01.01.2005, creanțele Î.S. "Moldaeroservice" au constituit 1782,4 mii lei, iar la 01.01.2007 - 2226,9 mii lei, majorându-se cu 444,5 mii lei. Datoriile au constituit 274,7 mii lei și, respectiv, 428,2 mii lei, de asemenea majorându-se cu 153,5 mii lei. Din suma totală a creanțelor la 01.01.2007, creanțele cu termenul de formare pînă la un an au constituit 1260,3 mii lei, sau 56,6%; creanțele cu termenul de formare de la un an pînă la 3 ani - 376,4 mii lei, sau 16,9%; creanțele cu termenul de formare mai mare de 3 ani- 590,2 mii lei, sau 26,5%, din care creanțele cu termenul de prescripție expirat, materialele referitor la care n-au fost înaintate la timp în instanțele de judecată, constituie 140,4 mii lei.

Potrivit datelor evidenței contabile, la 01.01.2005, Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" avea creanțe în sumă totală de 1977,7 mii lei, care la data de 01.01.2007 au crescut pînă la 5285,3 mii lei (sau cu 3307,6 mii lei). De asemenea, datoriile au avut tendința spre creștere cu 3952,8 mii lei (la 01.01.2005 au constituit 1037,1 mii lei, iar la 01.01.2007-4989,9 mii lei).

2. În anul 2006, la Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" au fost admise devieri în evidența analitică și sintetică. Ca rezultat, la 01.01.2007, creanțele și datoriile întreprinderii au fost majorate neîntemeiat cu 20,4 mii lei și, respectiv, cu 387,7 mii lei, prin ce s-au încălcat prevederile art. 15 alin.(1) lit.c) din Legea nr.426-XIII. Nerespectînd prevederile art.15 alin.(1) lit.a) din Legea nr.426-XIII, contabilitatea Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" n-a asigurat înregistrarea în evidența contabilă a creanței S.A. "Enimex" LTD față de întreprindere în sumă de 5,0 mii dolari SUA.

3. Neclarități și neajunsuri au fost constatate la ținerea evidenței contabile, exprimate prin devieri între datele evidenței sintetice și analitice, abateri la calcularea uzurii mijloacelor fixe, neînregistrarea tuturor bunurilor în evidența contabilă. Ca rezultat, unele situații

financiare înregistrate în bilanțul contabil nu oferă o imagine reală și exactă. Astfel, la 01.01.2005, în evidența sintetică a Î.S. "Moldaeroservice", la contul 123 "Mijloace fixe" erau înregistrate mijloace fixe în mărime de 61438 ,0 mii lei, acestea devin de la datele evidenței analitice cu suma de 3176,5 mii lei, prin ce nu s-au respectat prevederile art.15 alin.(1) lit.a) din Legea nr.426-XIII. Această stare de lucruri s-a creat în urma menținerii în evidența analitică a bunurilor materiale deja casate, transmise și realizate. Similar au fost constatate devieri la contul "Datoriile pe termen scurt privind facturile comerciale" în mărime de 7,2 mii lei (la 01.01.2005) și de 132,7 mii lei (la 01.01.2006), precum și la alte conturi contabile. Contrar prevederilor art.8 din Legea nr.426-XIII, în evidența contabilă la contul 123 "Mijloacele fixe" nu au fost înregistrate 2 motoare aeriene cu valoarea de intrare (inițială) în sumă totală de 82,2 mii lei, procurate în anul 2002 și anul 2005.

4. Cu toate că la 01.09.2006 Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" avea datorii la retribuirea muncii față de unele categorii de angajați în sumă de 959,7 mii lei, începând cu această dată, Ministerul Apărării a majorat salariul de funcție al conducătorului întreprinderii, prin ce nu s-au respectat prescripțiile pct.6 din Hotărârea Guvernului nr.985 din 27.09.2000 "Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la salarizarea conducătorilor întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și ai celor monopoliste, indicate de Guvern"[\[11\]](#) (cu modificările ulterioare).

5. Nu s-a asigurat respectarea legislației fiscale. Astfel, reieșind din verificările efectuate în perioada supusă controlului de către IFS pe raionul Florești, Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" n-a respectat întocmai prevederile Codului fiscal, adoptat prin Legea nr.1163-XIII din 24.04.1997[\[12\]](#) (cu modificările ulterioare). Ca rezultat, au fost calculate suplimentar impozitul funciar în sumă de 21 ,4 mii lei, taxa de folosire a drumurilor în mărime de 7,2 mii lei, majorări de întârziere în sumă de 5,3 mii lei și aplicate sancțiuni financiare de 42,6 mii lei. La momentul controlului, sancțiunile financiare n-au fost achitate la buget.

Generalizând cele expuse, Curtea de Conturi concluzionează că încălcările și abaterile în activitatea economico-financiară și la gestionarea patrimoniului de stat, constatate la Î.S. "Moldaeroservice" și Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești", în perioada controlată, au condiționat:

- nereguli ce țin de domeniul patrimoniului de stat;
- o eficiență scăzută a utilizării activelor angajate în activitatea întreprinderilor, mijloacelor materiale și financiare, capitalului propriu;
- unele deficiențe la efectuarea decontărilor cu diferiți debitori și creditori;
- ținerea evidenței contabile cu derogări de la prevederile legale.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.27, art.29 din Legea nr.312-XIII "Privind Curtea de Conturi", Curtea de Conturi

hotărăște:

1. Se cere de la conducerea Administrației de Stat a Aviației Civile (dl V.Vizant):

1.1 să examineze în ședința colegiului ASAC rezultatele controlului și să aprobe un plan de acțiuni concrete de lichidare a abaterilor și încălcărilor constatate în gestionarea patrimoniului de stat la Î.S. "Moldaeroservice";

1.2. să sancționeze persoanele vinovate de încălcările constatate conform legislației în vigoare;

1.3. să examineze cazurile de nerepatriere în republică a patrimoniului de stat, cu luarea măsurilor respective, inclusiv în vederea asigurării evidenței și gestionării conforme a patrimoniului de stat.

2. Se cere de la directorul Î.S. "Moldaeroservice" (dl V.Povonschi):

2.1. să întreprindă măsuri eficiente în vederea returnării în republică, în termene restrânse, a patrimoniului în sumă totală de 1175,3 mii lei și, respectiv, 961,4 mii lei;

2.2. să întreprindă acțiuni vizînd repatrierea mijloacelor bănești în sumă totală de 592,0 mii lei în conformitate cu prevederile Legii nr.1466-XIII din 29.01 .1998 "Cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe";

2.3. să asigure ținerea evidenței contabile în conformitate cu Legea contabilității nr.426-XIII din 04.04.1995, totodată, luînd măsurile respective în vederea lichidării neajunsurilor, restabilirii evidenței contabile și efectuării inventarierii patrimoniului;

2.4. să asigure respectarea legislației la darea în arendă a încăperilor.

3. Se informează Ministerul Apărării al Republicii Moldova (dl V.Pleşca) despre rezultatele controlului efectuat la Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" și se cere să examineze modul de gestionare a patrimoniului de stat de către conducerea Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești", cu luarea măsurilor în vederea lichidării neajunsurilor.

4. Se cere de la administratorul Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" (dl S.Ciobanu):

4.1. să asigure înregistrarea dreptului asupra suprafeței de teren și dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile conform prevederilor Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25.02.1998;

4.2. să întreprindă măsuri în vederea stingerii datoriilor la retribuirea muncii;

4.3. să asigure ținerea evidenței contabile în conformitate cu Legea contabilității nr.426-XIII din 04.04.1995.

5. Se remite Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției materialele controlului privind legalitatea evaluării și înstrăinării unei părți din clădirea amplasată pe str. Ștefan cel Mare 6/2, mun.Bălți, pentru examinare după competență.

6. Se recomandă IFPS (dl S.Pușcuța) să efectueze un control fiscal la Î.S. "Moldaeroservice"

referitor la repatrierea de mijloace bănești.

7. Se ia act că:

7.1. Î.S. "Moldaeroservice" a asigurat încasarea plăților pentru arendă de la S.R.L. "Covoare Lux" (c/f 1002600036107) - 6,0 mii lei, S.R.L. "Stoma" (c/f 1002602004481)- 2,0 mii lei și Î.I. "Beleaev Foto" (c/f 9534808)- 0,6 mii lei;

7.2. pentru încălcările comise în evidența contabilă, prin ordinul directorului Î.S. "Moldaeroservice" nr.14 din 07.03.2007, contabilul-șef al întreprinderii dna A.Tașciuc a fost sancționată disciplinar.

8. Prezenta hotărâre se aduce la cunoștință Președintelui Republicii Moldova și Guvernului.

9. Despre măsurile întreprinse în vederea executării pct. 1- 6 din prezenta hotărâre se va informa Curtea de Conturi în termen de două luni.

10. Prezenta hotărâre poate fi atacată în modul stabilit de legislație și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art.6 alin.(4) din Legea privind Curtea de Conturi.

PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI Ala POPESCU

Chișinău, 25 mai 2007.

Nr. 32.

[1] Republicată în ediția specială a M.O. din 09.12.2005.

[2] M.O., 2002, nr.53, art.532.

[3] M.O., 2000, nr.160-162, art.1201.

[4] M.O., 1998, nr.28-29, art.203.

[5] M.O., 1994, nr.2, art.9.

[6] Nu este dată publicității.

[7] M.O. 1998 nr.44-46 art.318.

[8] Monitor, 1992, nr.1, art.12.

[\[9\]](#) M.O., 1997, nr.69-70, art.581.

[\[10\]](#) Republicată în M.O., 2003, nr.87-90, art.398.

[\[11\]](#) M.O., 2000, nr.124-126, art.1089.

[\[12\]](#)